

S- EN NIEUWSBERICHTEN

Maandag 11 maart 1985

VROUWEN EXPOSITIE JUBILEE BIBLIOTHEEK

(Van onze korrespondente)

PHILIPSBURG - In connectie met de internationale dag van de vrouw, 8 maart j.l., heeft de St. Maartense vrouwen organisatie W.A.M. (Women Awareness Movement) in samenwerking met de Philipsburg Jubilee Library een tentoonstelling voor en door vrouwen georganiseerd.

Vanaf 8 maart kunnen belangstellenden tot en met 15 maart gedurende openingstijden van de bibliotheek een kijkje nemen in al het tentoongestelde materiaal, dat bestaat uit boeken over, voor en door vrouwen, informatie over diverse vrouwenorganisaties, materiaal over vrouwen-activiteiten en handwerk-, kunst- en nijverheidsprodukten van ellands-vrouwen.

Bezoekers wordt eveneens op verzoek de nodige informatie verschaft omtrent werkzaamheden, doelen en bijzondere activiteiten van de St. Maartense vrouwen van Nederlandse- en Franse kant.

INT. DAG VAN DE VROUW

I.v.m. Int. dag van de vrouw werd naast de vrouwen tentoonstelling, ook een bijzondere dienst in de Methodisten kerk te Philipsburg gehouden, gericht op de vrouw hier, regionaal en internationaal. Tevens werd in het maandelijkse radio "Community Speaks Out Programme" van "facts", alle aandacht op de vrouw gevestigd door gesprekken met vrouwen over vrouwen, teenagers, de positie van de vrouw, gelijkheid, ontwikkeling, vrede en uitbuiting.

Luisteraars werden daarbij in de gelegenheid gesteld, telefonisch vragen over diverse onderwerpen aan de in de studio aanwezige vrouwen te stellen.

PHILIPSBURG - Hoekje van de vrouwen expositie in de Jubilee Library, georganiseerd door de Women Awareness Movement in samenwerking met de Bibliotheek.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Maandag 11 maart 1985

Grote belangstelling premiere natuurfilms

(van onze korrespondente)
PHILIPSBURG - Voor een in grote getale opgekomen groep genodigden, werd woensdag 6 maart j.l. in de hiertoe spontaan beschikbaar gestelde leeszaal van de bibliotheek, de premiere van Cineast Peter Creutzberg educatieve natuurfilm over de drie Bovenwindse Eilanden vertoond.

Jo Vliegen, die namens Stinapa St. Maarten een ieder verwelkomde, gaf een uiteenzetting over de doelstelling en werkzaamheden dezer stichting, waarna hij overging tot introductie van de cineast zelve, die voor de premiere met zijn vrouw uit Bogota Colombia, was overgekomen.

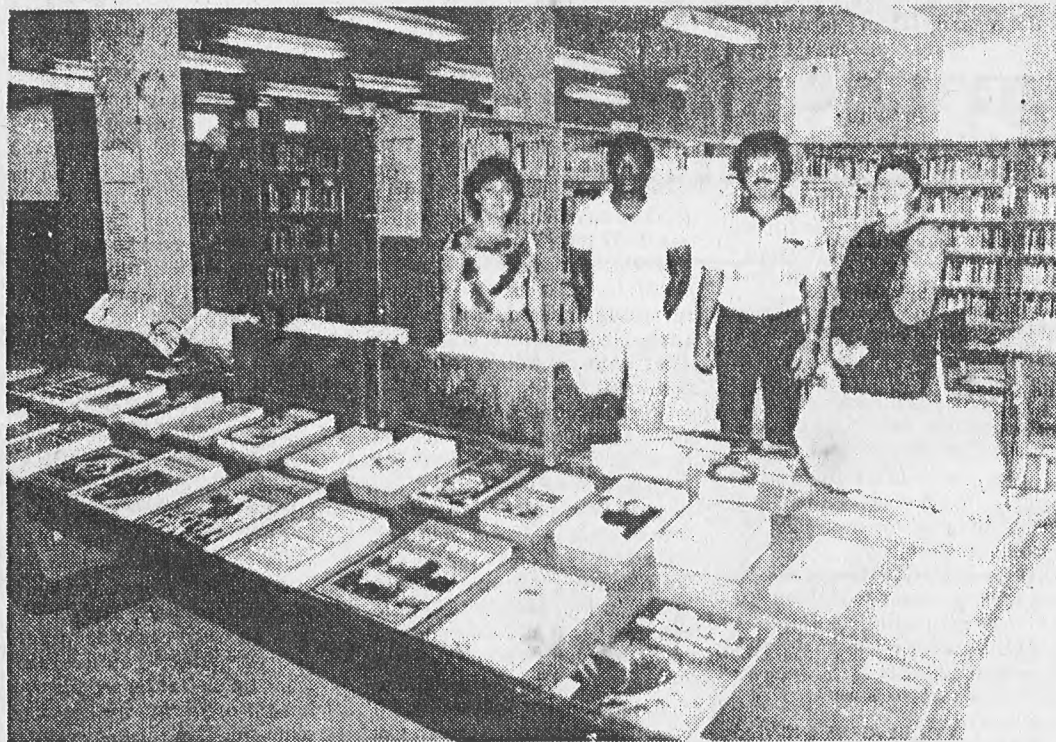
Creutzberg die reeds eerder eveneens in opdracht van Stinapa Ned. Antillen de films over Curaçao, Bonaire en Aruba vervaardigde, vertelde het een en ander over de tot stand koming van de films, en benadrukte eveneens het belang van beheer en bescherming der natuur.

Dit werd duidelijk geïllustreerd, in de daarop gedraaide films. In schitterende opnames van prachtig natuurbezit en door mensen veroorzaakte verwoestingen en gedumpt afval, kwam de boodschap zeer duidelijk over. Terecht werd daarop gezegd, dat het niet genoeg is van de natuur te houden, maar dat we er allen aan moeten bijdragen, deze te behouden!

Dit hoeft niet de economische ontwikkeling tegen te houden, maar kan in welwillende samenwerking planmatig geschieden.

De films- een natuurfilm over de zes eilanden, en een educatieve natuurfilm over de Bovenwinden, worden binnenkort ook voor de scholen en de bevolking voor vertoning beschikbaar gesteld.

Voor de premiere werden autoriteiten, sponsors, medewerkers en donateurs van Stinapa St. Maarten uitgenodigd, die na vertoning van de films, Creutzberg door een landdurig applaus hun waardering voor zijn films, tot uiting brachten.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Dinsdag 12 maart 1985

SABA WIL OOK EIGEN VLAG

THE BOTTOM - Het Bestuurscollege van Saba heeft per 1 maart 1985 een commissie in het leven geroepen om het Bestuurscollege te adviseren inzake het instellen van een eigen vlag en wapenschild voor het eilandgebied Saba.

Er is een wedstrijd uitgeschreven waarbij twee prijzen van f. 500,- te winnen zijn: één voor het ontwerp van de vlag en één voor het ontwerp van het wapenschild. Aan de wedstrijd kunnen zowel Sabanen, andere Antillianen als buitenlanders meedoen, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan Sabanen. De reden dat ook andere Antillianen en buitenlanders mee kunnen doen aan de wedstrijd is dat het bevolkingsaantal op Saba te klein is en de wens van het Bestuurscollege om zoveel mogelijk ontwerpen te verzamelen en daaruit een keuze te maken.

Bij de inidiening van een ontwerp moeten de volgende criteria in acht worden genomen:

1. de verhouding van de ontwerpafmetingen voor de vlag moet 3:2 zijn.

2. er mogen maximaal 5 verschillende kleuren gebruikt worden.

3. het gebruik van concrete vormen en andere symbolen zoals cirkels, driehoeken en sterren is toegestaan. Er mag echter geen geschreven tekst gebruikt worden.

4. het ontwerp mag niet identiek zijn aan, of een te grote gelijkenis vertonen met de vlag van andere naties of organisaties.

Men moet daarbij denken aan de vlaggen van de 157 landen die lid zijn van de Verenigde Naties en de vlaggen van Aruba, Curaçao en Bonaire.

5. het symbool van de vlag mag geen relatie vertonen met welke politieke partij of religieuze organisatie dan ook.

6. het vlagontwerp moet simpel en van een afstand makkelijk te herkennen zijn. Daartoe dient men met de volgende punten rekening te houden:

• de kleurencombinatie moet duidelijk zichtbaar zijn.

Het wordt aanbevolen primaire kleuren zoals rood, geel, blauw, groen, oranje, bruin wit en zwart te gebruiken.

• licht- en schaduw effecten zijn niet toegestaan terwijl het gebruik van teveel perspectief vermeden moet worden.

• het ontwerp mag wat betreft kleurencombinatie en compositie niet te opzichtig zijn.

SAN NICOLAS - De geheel herbouwde bibliotheek in San Nicolas werd officieel in gebruik genomen. De bieb is thans voor leden en bezoekers in San Nicolas aantrekkelijker geworden. Bij de foto: bibliothecaresse Alice van Romondt met het hoofd van de buitendienst, bibliothecaris Dess Croes, en collega's van het filiaal, Agapito Vrolijk en Adri Mathilda.

De Beurs

Woensdag 13 maart 1985

EXPOSITIE WERK JOHANNES DONATI IN BIBLIOTHEEK

ORANJESTAD - Het "Instituto di Cultura" organiseert in samenwerking met de openbare Bibliotheek een expositie van het werk van de Arubaanse schilder Johannes Donati. Deze expositie, die vandaag officieel geopend is, wordt gehouden in de tentoonstellingsruimte van de Openbare Bibliotheek. Er zullen 32 werken te zien zijn.

Het voornaamste doel van tentoonstelling is de Arubaanse kunstenaars te stimuleren hun waardevolle werk op het gebied van de promotie van onze cultuur voort te zetten, aldus een bericht van de Arubaanse Voorlichtingsdienst.

De expositie kan bezocht worden gedurende de uren dat de bibliotheek normaliter geopend is.

De Beurs

Woensdag 13 maart 1985

EXPOSITIE MUZIEK- INSTRUMENTEN

ORANJESTAD - Vanavond om 20.00 uur wordt in het "Instituto di Cultura" een expositie van muziekinstrumenten geopend. Met behulp van audiovisueel materiaal is het voor de bezoekers mogelijk niet alleen allerlei instrumenten te bekijken, doch ook hun klank te horen en te zien hoe zij bespeeld worden.

De expositie zal vanaf morgen 14 maart tot en met 22 maart van 18.00 tot 21.00 uur geopend zijn.

Gedurende de dag is de tentoonstelling geopend voor scholen en andere belangstellenden die hiertoe telefonisch (22185 of 31618) een afspraak kunnen maken.

7. het ontwerp moet vastomlijnd en stylistisch zijn omdat de vlag makkelijk te onderscheiden moet zijn.

8. het ontwerp moet representatief zijn voor een nieuwe staat in het Caribisch gebied.

9. Er moeten kleuren gebruikt worden die het Sabaanse volk wat betreft de symbolische combinaties en esthetiek het meeste aanspreken.

10. een korte en duidelijke uitleg van de betekenis van de gekozen kleuren (combinatie) en symbolen moet bijgevoegd worden.

Het ontwerp voor de vlag en het wapen moet gestuurd worden aan:

Commission Flag and coat-of-arms, c/o Mr. Frank Hassell, secretary, Windwardside, Saba, Neth. Ant.

De ontwerpen moeten vóór 1 juni 1985 ingediend worden, omdat het de bedoeling is de Sabaanse vlag voor het eerst te hijsen op Saba-dag, 6 december 1985.

Mogelijk geworden door enthousiaste medewerking bevolking

Creutzberg: voldaan over natuurfilms over Antillen

SINT EUSTATIUS — Peter Creutzberg en zijn vrouw waren afgelopen donderdag 7 maart op St. Eustatius om hun natuurfilms over de Nederlandse Antillen bij het Statische publiek te introduceren.

In 1979 kreeg de heer P. Creutzberg van de Stinapa opdracht om een natuurfilm van de Nederlandse Antillen te maken. Stinapa had reeds lang het plan om een educatieve film over de natuur en natuurbeheer over de zes eilanden te laten maken. In het kader van de technische bijstand werd via KABNA geld aangevraagd in Nederland. In 1974 verbleven P. Creutzberg en zijn vrouw in Suriname op uitnodiging van de Stichting Natuurbehoud Suriname om er een natuurfilm te maken. Dit was aanleiding voor de heer Creutzberg om aan de Stinapa voor te stellen het ook op de Antillen te doen.

Reden waarom het zo lang geduurd heeft. Creutzberg: "Stinapa stelde zich op het standpunt dat de opdracht aan mij gegeven moest worden, maar de Sticusa vond dat ik het al zo vaak had gedaan op de Antillen en dat nu maar eens een ander het moest doen. Nu ontstond het probleem dat iemand natuurfilms moest maken die het beter kon dan dan mij (bioloog zijn, onderwater-filmer, Engels en Papiamentsken-nende en op zijn duimje de eilanden kennen en het voor het beetje geld willen doen dat er voor beschikbaar was). Allerlei mensen werden benaderd en gevraagd maar iedereen weigerde".

Reden waarom Creutzberg de opdracht aanvaardde, was dat hij en zijn vrouw een mogelijkheid zagen om eindelijk de film te realiseren en dat noodzakelijk vonden. In 1979 begon hij te filmen op Bonaire. Dat het filmen zolang geduurd heeft, kwam omdat het een natuurfilm was (het weer, broedtijd, seizoen-verschillen) en aanvullende gelden verschrikkelijk lang op zich lieten wachten.

Creutzberg: "Onverdroten en met een ongelooflijke volharding is het geld bij elkaar gezocht en gevonden door Ingvar Kristensen". Over het uiteindelijke resultaat is de filmer zeer tevreden. Uit het drukke gebruik dat gemaakt werd van de copieën blijkt dat de films aan hun doel beantwoorden en we hopen dat dat op de Bovenwindse eilanden ook zo zal zijn. De films moeten gezien worden als een hulpmiddel in een grotere campagne om de mensen milieu- natuurbe-wust te maken.

Creutzberg: Dat we de films persoonlijk hebben kunnen presteren over de Bovenwinden is te danken aan de royale medewerking van de ALM en de Winair, die te allen tijde hebben klaar gestaan om hulp te bieden. Het behoeft eigenlijk nauwelijks te vermelden dat de realisatie van dit film- project nooit mogelijk geweest zou zijn zonder enthousiaste medewerking en hulp van de bewoners op alle eilanden.

De heer P. Creutzberg is van oorsprong visserij- bioloog. In 1958 ging hij als lid van een wetenschappelijke expeditie mee naar Suriname en maakte daar uit liefhebberij films van de natuur. In Nederland werkte hij tot

1952 op de Noordzee, waarna hij van 1952 tot 1955 in Sierra Leone verbleef. In dat jaar keerde hij terug naar Suriname om een filmploeg op te leiden voor de Sticusa. Na Suriname ging hij in 1961 naar de Antillen om hetzelfde werk te doen tot 1967. Vervolgens werd hij door het ministerie van Buitenlandse Zaken naar Bogota gestuurd om een film- opleiding op te zetten. Dit duurde twee jaar. Nu werkt hij free lance in Colombia. In de nabije toekomst zal de heer Creutzberg op Curaçao in opdracht van Monumentenzorg een film maken van de historische gebouwen en monumenten.

Op vrijdag 15 februari 1985 bereikte het in verbouw zijnde pand gelegen aan de Concordiastraat 40, het gebouw waar vroeger de "Veilingcentrale" in gevestigd was, haar hoogste punt. Op die dag vloede rijkelijk het "spantenbier". Op diezelfde dag vond in het gebouw de ondertekening plaats van de documenten die betrekking hebben op de restauratie van de panden die daarvoor in aanmerking komen in het zogeheten "Vierstegenplan" op Otrobanda.

Deze panden bevinden zich in de volgende steegjes: Schrijnwerkersstraat, St. Martinsteeg, Zantjessteeg en Van Dijksteeg. De eigenaresse van deze te restaureren panden is Stichting Monumentenzorg, terwijl de aannemer "Monumentenherstel N.V." voor de restauratie zorgdraagt. Voor het herstel van deze panden werd door de Maduro & Curjel's Bank een bedrag van f. 300.000,- ter beschikking gesteld en een additionele bedrag in de vorm van een zachte lening tegen een interest van 8 pct. De subsidie die telkenjare door de eilandelijke overheid ter beschikking wordt gesteld aan de Stichting voor restauratie werd verhoogd met een bedrag van f. 50.000,-. Met de restauratie van deze panden hoopt de Stichting een stap gedaan te hebben in de richting van een algehele renovatie van één van de mooiste sectoren van Otrobanda. Zowel uit economisch als uit toeristisch oogpunt en ook voor wat de mogelijkheden voor recreatie, zal Otrobanda een belangrijke rol gaan spelen wanneer deze panden geheel gerestaureerd zijn.

Op 1 maart j.l. werd ook "spantenbier" gevierd op het in restauratie zijnde Landhuis "Knip" te Banda Bou. De heren Jan en Jos Lendering, directeurs van het Bouwbedrijf Lendering dat de restauratie in opdracht van de Stichting Monumentenzorg uitvoert, gedachten dit feit met gepaste vreugde. De restauratie werd mogelijk gemaakt door medefinanciering uit Ontwikkelingsfondsen voor Sociale- en Educatieve projecten. Na gereedkomen van de restauratie zal het pand door het eilandgebied worden gehuurd t.b.v. de afdeling Jeugdzaken welke dienst er een dépendance zal vestigen speciaal gericht op de jeugd van Banda Bou. De heer Corstjes is de architect die belast is met de restauratie-taak.

Amigoe

DONDERDAG 14 MAART 1985

Zakenvaria

DE CURSUS "HET ANDERS BLOEMSCHIKKEN", die gegeven wordt door Jenny Sjoer-Mommers is afgesloten met een examen, waarbij als best geslaagde Ans Gheering uit de bus kwam. De cursus, die uit acht lessen bestaat behandelt facetten zoals werken met verse bloemen, zijde bloemen, het vervaardigen

van schilderijen achter glas, tafelversieringen, Japans bloemschikken en het maken van cadeaux met verse bloemen en droogbloemen. Half maart start er een nieuwe cursus voor gevorderden, waarvoor nog enkele plaatsings- mogelijkheden zijn. Voor meer informatie kan men terecht op telefoonnummer 675050.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Woensdag 13 maart 1985

HISTORISCHE PANDEN OPGEKNAPT

MONUMENTENZORG DOET VOORTREFFELIJK WERK

WILLEMSTAD - Gedurende de laatste maanden heeft de Stichting Monumentenzorg heel wat gedaan met betrekking tot

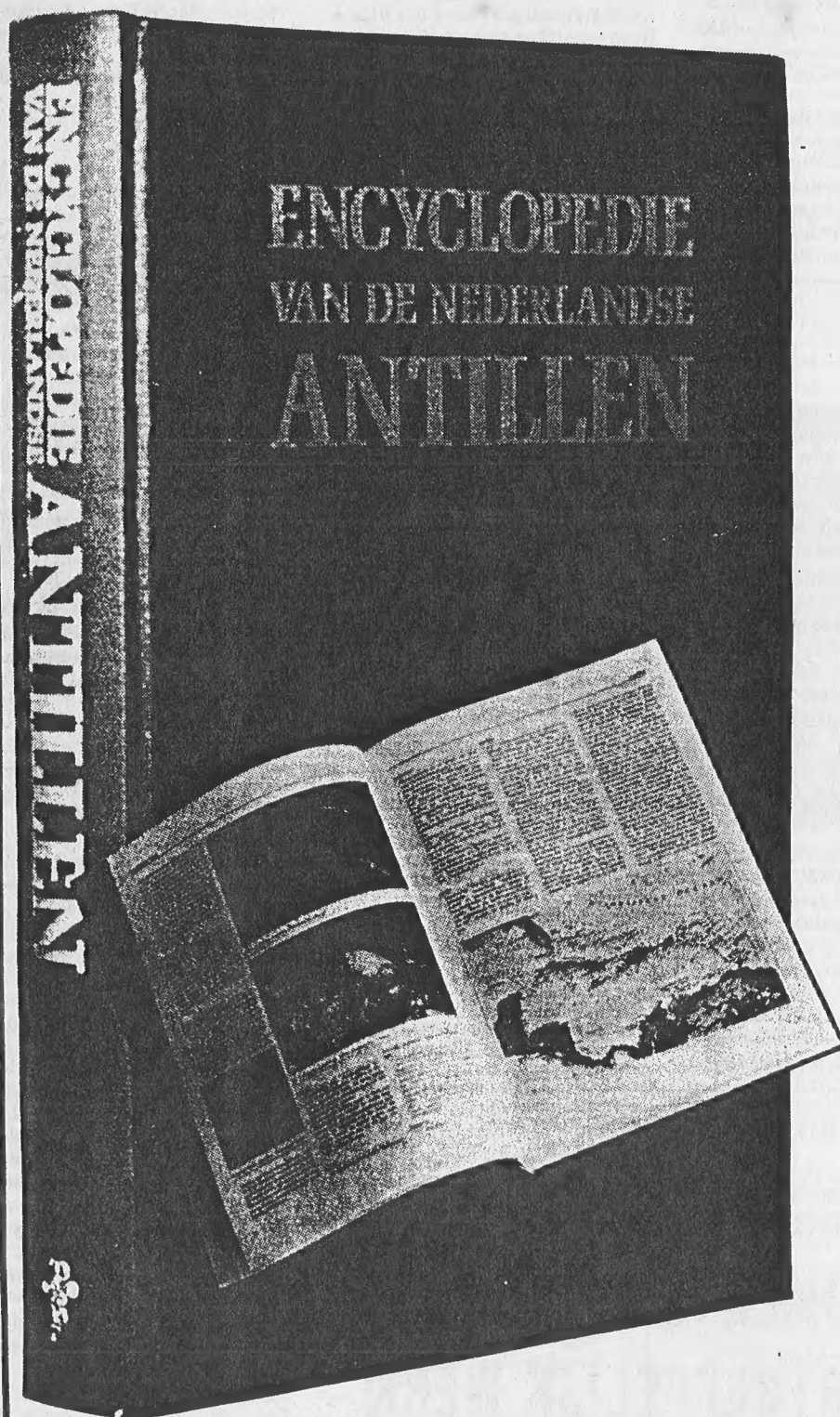
de restauratie en de verbouwing van panden die van grote historische betekenis zijn voor ons eiland.

NAPA

WEEKEND
BIJLAGE

VRIJDAG 15 MAART 1985

Vernieuwde uitgave encyclopedie in kleur

HISTORISCH DOCUMENT

Vandaag zijn de eerste exemplaren van de geheel herziene uitgave van de encyclopedie der Nederlandse Antillen aangeboden aan Hare Majesteit de Koningin (in Nederland) en aan Zijne Excellentie de Gouverneur van de Nederlandse Antillen (op Curaçao). Het boekwerk is uitgevoerd in een diep donkerblauwe band, terwijl het stofomslag een in al zijn pracht bloeiende kibrahachi laat zien. Geel en blauw, twee kleuren die terug te vinden zijn in de vlaggen en in de flora van de Antillen.

Vergeleken met de eerste druk zijn er naar de uiterlijke vorm twee opvallende verschillen. Het formaat is groter (30 bij 21 cm), terwijl — en dat is van meer belang — naast de ruim 600 zwart/wit afbeeldingen er rond de 120 afbeeldingen in kleur zijn opgenomen. Met name door dit laatste is de uitgave aanmerkelijk aantrekkelijker geworden.

T.a.v. de inhoud valt op dit moment moeilijk een zinnige opmerking te maken. De heer Dr. Jules de Palm — de verantwoordelijke redacteur — heeft de kopij voor dit boekwerk geactualiseerd. Hij heeft — uiteraard in samenwerking met zijn medewerkers — ervoor gezorgd dat er nieuwe trefwoorden zijn opgenomen en dat de encyclopedie daardoor is uitgebreid. Voor velen zal de nieuwe informatie verrassend zijn; met name op die gebieden (waarin men uit hoofde van zijn professie niet thuis is) blijkt er opeens veel meer aanwezig dan men voor mogelijk had gehouden. Op het gebied van land- en tuinbouw bijvoorbeeld is er in vergelijking met de vorige uitgave een enorme verandering te constateren. Verder is natuurlijk alle feitenmateriaal en informatie — volgens onze zegsman — gecontroleerd.

Interessant is in deze context hoe de belangrijke datum van 30 mei 1969 is verwerkt. (De vorige encyclopedie verscheen in april 1969.) Men vindt deze datum onder de letter D; men moet namelijk kijken bij: dertig mei 1969. Vanwege de veelal andere notatie (nl.: 30 mei 1969) is het voor ieder die informatie wil over de gebeurtenissen van en rond 30 mei '69 gemakkelijk gemaakt, doordat op tal van andere plaatsen hiernaar verwijzingen zijn opgenomen. Een stiekeme vraag natuurlijk is of het verschijnen van encyclopedieën parallel loopt met maatschappelijk relevante gebeurtenissen; ieder moge dat voor zichzelf uitmaken.

De grotere artikelen in deze encyclopedie zijn steeds voorzien van literatuurverwijzingen. De actualiteit van de encyclopedie loopt tot najaar 1984. Men kan verder nog informatie vinden onder regeringen van de Nederlandse Antillen tot en met het kabinet van Mevrouw Maria Liberia-Peters. Eveneens is nog opgenomen een artikel over de sluiting van Lago Oil.

Terwijl in Nederland de heer Palm aanwezig is als verantwoordelijk eindredacteur bij de aanbidding van de encyclopedie aan de koningin, is hier op de Antillen zijn voornaamste medewerker, de heer John Smal, aanwezig bij de aanbidding van het boekwerk aan de Gouverneur. De heer Smal is geen onbekende als het gaat over encyclopedisch werkzaam zijn. Bij Uitgeverij Het Spectrum werkte hij mee aan de totstandkoming van de Spectrum Encyclopedie en de systematische jeugencyclopedia Dit is je wereld; bij uitgeverij Kluwer was hij vervolgens woordenboekredacteur (en als zodanig zijdelings betrokken bij de uitgave van de nieuw Van Dale). Daarna kwam hij te werken bij uitgeverij de Walburg Pers, en al gauw kreeg hij daar acht boordevolle orders op zijn bureau: allemaal materiaal dat — gewijzigd, gecorrigeerd, aangevuld — zou leiden tot de tweede druk van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen.

De heer John Smal.

De heer Smal was vooral belast met de planning en voortgang van de encyclopedie; de drie-kolom layout mag op zijn conto geschreven worden; verder hield hij toezicht op de correctie en stelde hij vast wat in het hoofdwerk en wat in het register moest worden opgenomen. Hij was zeer betrokken bij de selectie van het fotomateriaal, en besliste samen met de heer de Palm, dat de Encyclopedie ook in kleur moest worden uitgevoerd. De daarvoor benodigde extra-gelden werden gelukkig verkregen. (Hulde aan de Regering van de Nederlandse Antillen, Sticusa, Prins Bernard Fonds, Stichting Comité voor de Zomerzegels, Alex Curiel Fonds, Maduro & Curiel's Bank, die voor deze financiële extra's zorgdroegen.)

Niet eerder nog is de heer Smal in de Antillen geweest. Toen vorig jaar besloten werd tot uitgave in kleur ging er een wereld voor hem open. Nu — in de Antillen zelf — is het alsof hij rondwandelt in de encyclopedie die hijzelf mede tot stand heeft helpen brengen. Een fototoestel heeft hij niet nodig. „Straks, als je weer terug bent”, zei z'n vrouw tegen hem, „dan heb je toch die encyclopedie!”

Hij weet zeker dat hij meer van de Antillen weet dan de gemiddelde Nederlander. Ook heeft hij het gevoel dat hij die Antillianen begrijpt die vroeger (en misschien soms nog) zo veel van Nederland moe(s)ten weten, zonder dat die kennis op dat moment zinvol was/leek (De Rijn komt bij Lobith in ons land, nietwaar?). Maar komend van Hato en rijdend naar z'n hotel wist hij aan z'n begeleider te vertellen dat dat-daar-rechts Julianadorp moest zijn, en dat-daar-links de UNA, zodat iedereen nu weet langs welke weg hij naar z'n hotel gereden werd.

Van zijn werk aan de Encyclopedie wil de heer Smal ook nog graag vertellen hoe de selectie van de kleurenfoto's tot stand gekomen is. De artikels Aruba, Bonaire en Curaçao moesten in kleur; zo ook de artikels over Saba, St. Eustatius en St. Maarten. Daarnaast was er een sterke voorkeur aanwezig om flora en fauna eveneens in kleur weer te geven. Artikelen die toevallig (druktechnisch gezien) hierbij in de buurt zaten kwamen dan ook in kleur.

Het werk is nu gedaan. De Encyclopedie is al ruim vijf weken gereed. Er moest echter rekening gehouden worden met het transport. Vandaag, 15 maart is de nieuwe Encyclopedie verkrijgbaar.

▲ BON BINI! ▲

AMIGOE

WOENSDAG 13 MAART 1985

In plaats van Bonairehuis Van Hesteren is voortaan vertegenwoordiger Bonaire

KRALENDIJK — Bij zijn verblijf in Nederland blijkt gedeputeerde Monchin Soliana sterk de behoefte gevoeld te hebben aan een vertegenwoordiger voor Bonaire. Een eigen Bonairehuis is volgens de gedeputeerde financieel niet haalbaar. In de persoon van oud-gezaghebber van Bonaire Anton van Hesteren is nu een vertegenwoordiger gevonden die ongetwijfeld in staat moet worden geacht om geentameerde projecten tot snellere uitvoer te krijgen.

Tijdens een persconferentie lichtte gedeputeerde van Financien en Economische Zaken Monchin (S.G.) Soliana toe, dat de kosten bij de aanstelling van Van Hesteren beperkt zijn. De nieuwe vertegenwoordiger in Nederland zal de meeste werkzaamheden vanuit zijn eigen huis verrichten, terwijl hij bovendien op een enorme ervaring kan bogen in de tijd dat hij betrokken was bij het Kabinet van de Nederlandse Antillen (Kabna). Eveneens was van Hesteren de vertegenwoordiger van Nederland op de Antillen in het kader van sociaal economische projecten, terwijl er van de zijde van Anton van Hesteren altijd een grote aandacht was

blijven bestaan voor Bonaire. Enkele jaren geleden nog, aldus ged. Soliana hebben inspannin-

GED. SOLIANA

... geen Bonairehuis ...

gen van de heer Van Hesteren er toe geleid dat de benodigde gelden binnenkwamen voor een gedegen restauratie van het jeugdhuis Jong Bonaire.

Door de benoeming Anton van Hesteren heeft Bonaire nu het gevoel van ongenoegen over de werkzaamheden van het Antillenhuus ondervangen, waar volgens algemeen adviseur Jopie Abraham en ged. Monchin Soliana niet genoeg aandacht aan de belangen van Bonaire wordt besteed.

AMIGOE

ZATERDAG 16 MAART 1985

Natuurfilms van Creutzberg in Centro Pro Arte

WILLEMSTAD — "Natura-lesa die Islariba" en "Natura-lesa die Antianan Ulandes" zijn de titels van de twee films van drs Peter Creutzberg die in opdracht van de Stinapa zijn gemaakt.

Peter Creutzberg is geen onbekende op de Nederlandse Antillen. Eerder verschenen er drie films over Aruba, Bonaire en Curaçao. In samenwerking met Sedukal worden de twee nieuwe

films woensdag 20 maart in Centro Pro Arte vertoond. Deze filmavond, die om acht uur begint, is bestemd voor de schoolhoofden en andere genodigden.

De films komen, evenals de drie voorgaande over natuurbescherming, ter beschikking van "Medioteka" van de Curaçaose overheid. Op die manier worden alle scholen in de gelegenheid gesteld de films te gebruiken voor lessen over natuurbescherming.

Tweede Druk Encyclopedie Nederlandse Antillen

Kloek en kleurrijk

DE TWEEDE DRUK van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen is kloek en kleurrijk gedrukt. Sinds de eerste druk van zestien jaar geleden is er heel wat in de Antilliaanse maatschappij veranderd en de nieuwe uitgave van de encyclopedie is daar een weerspiegeling van. Algemeen drong het besef door, dat de Antillen helemaal niet bestaan. Er zijn slechts zes eilanden. Dat klinkt door in een veranderde opzet. Typerend daarvoor is het artikel over de architectuur dat nu elk eiland apart behandelt. Opvallend is ook dat er veel meer over Aruba, Bonaire en de Bovenwindse Eilanden in staat dan in de eerste druk. Dat kan ook omdat de afgelopen jaren meer onderzoek op deze eilanden is verricht.

Ook de studie van het papiament beleefde een bloei. Dat levert een serie voortreffelijke en heldere artikelen op over deze taal. Terecht is er nu ook een artikel opgenomen over de Creoolse talen in het algemeen.

De groeiende belangstelling voor de eigen cultuur blijkt ook uit de beschrijving van oude muziek-instrumenten. Werden die in de eerste druk soms wat kleinerend behandeld, nu worden ze precies omschreven met verwijzingen naar hun oorsprong. Je voelt de liefde die er achter schuilt voor dit culturele erfgoed.

Ook sterk verbeterd zijn de artikelen over schilderkunst en schilders. In korte kernachtige typering wordt het eigene van elke schilder neergezet. Dat lukt helaas niet bij veel schrijvers. Meestal ontbreekt daar een typering van de thema's of het eigen karakter van hun werk. Wat moet je bijvoorbeeld met Booi, over wie alleen maar staat dat hij vooral bekend is geworden om zijn papiamentse poëzie? Waarin Booi dan verschilt met andere papiamentstalige dichters wordt helemaal niet duidelijk. Dat het wel kan, blijkt ondermeer bij David Capriles, Ellis Juliana en Frederico Oduer, van wie wel een korte

karakteristiek van het werk gegeven wordt.

Zeker bij politici, maar ook wel bij artsen en priesters is er de neiging een simpele opsomming te geven van de functies die zij bekleed hebben, zonder duidelijk te maken welke speciale verdiensten ze voor de Antillen hebben. Dergelijke artikelen kietelen wel de ijdelheid van de betrokkenen, maar geven de gebruiker van de encyclopedie geen zinvolle informatie.

De omvang van de artikelen is soms arbitrair. Over Pacheco Domacasse vijftien regels en de dichter Henry Habibe vijf. Over de Fundashon Pierre Lauffer veertig regels, terwijl Pierre Lauffer zelf maar achtendertig regels krijgt toebedeeld. En je verbleekt helemaal als je ziet, dat er over de piraat Cornelis Jol, die Curaçao als haven gebruikte, niet minder dan tachtig regels staan, terwijl hij hooguit even in een artikel over de West Indische Compagnie genoemd had moeten worden.

Helaas heeft De Palm de ar-

tikelen over het bestuur en de rechtspraak onveranderd gelaten. Ze zijn onleesbaar door het duffe ambtelijke taalgebruik, waar de "mitsdien's" door heen knallen als motorrijders door een mis.

Maar het is niet fair om alleen de kritiek op de tweede druk te geven. De encyclopedie geeft een schat aan nieuwe gegevens. De volkstelling 1981 is er in verwerkt. Sociologische artikelen over identiteit, discriminatie en familie-relaties zijn up to date gebracht. Nieuwe verschijnselen zoals de Antilliaanse organisaties in Nederland, het Caribbeaan Basin Initiative en de MEP worden keurig beschreven. Opmerkelijk is dat 30 mei 1969 eigenlijk zo weinig weerslag vindt in de encyclopedie. Natuurlijk: de vakbonden zijn in aantal toegenomen en ook in belang. Maar uiteindelijk heeft 30 mei niet geleid tot nieuwe arbeidswetgeving. De encyclopedie maakt zo'n constatering mogelijk.

Uitgeverij De Walburg Pers heeft de tweede druk prachtig verzorgd. Het is een genot om de vele schitterende foto's te bekijken. Jules de Palm, ook ondanks de geuite kritiek, boft dat hij het heeft aangedurfd zich in het wespennest te begeven dat het redigeren van een Encyclopedie van de Nederlandse Antillen is. De kritiek moet hij maar beschouwen als de onvermijdelijke steken die hij oploopt. Wat hij en zijn 150 medewerkers bieden, smaakt overwegend als honing zo zoet.

JOS DE ROO

WILLEMSTAD — Gouverneur dr René Römer kreeg gistermiddag het eerste exemplaar aangeboden van de tweede druk van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen. Hij ontving deze, in aanwezigheid van ondermeer minister-president Maria Liberia Peters, minister van Onderwijs Frank Rozendal en gezaghebber Ronnie Casseres, uit handen van de voorzitter van de Stichting Encyclopedie Nederlandse Antillen mr Carlos Dip. Eerder op de dag werd gisteren in Nederland door Jules de Palm, die met het redigeren van de encyclopedie belast is geweest, ook aan koningin Beatrix een eerste exemplaar van de encyclopedie overhandigd.

Amigoe

ZATERDAG 16 MAART 1985

EN GOUVERNEUR ROMER:

EERSTE EXEMPLAAR VOOR KONINGIN BEATRIX NIEUWE EXCYCLOPEDIE NED. ANTILLEN VOORZIET IN DUIDELIJKE BEHOEFTE

WILLEMSTAD -- Gistermiddag om 4 uur ontving Gouverneur Prof. Dr. René Römer uit handen van de heer Mr. Carlos Dip een eerste exemplaar van de tweede herziene druk van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen. De heer Dip is voorzitter van de Stichting Encyclopedie van de Nederlandse Antillen. Op dezelfde dag werd, even na het middaguur Nederlandse tijd, een eerste exemplaar overhandigd aan Koningin Beatrix op Huis Ten Bosch door Dr. J. Ph. de Palm, die de redaktie van de encyclopedie voerde. Later op de dag werd tevens een exemplaar uitgereikt aan de Gevolmachtigd Minister te Den Haag, Mr. Gualberto Hernandez.

De Beurs had gisteren een gesprek met de heer John Smal, hoofd van de uitgeverij bij de Walburg Pers. De heer Smal was belast met de planning, voortgang, vormgeving en technische realisatie van de nieuwe encyclopedie.

Historie

De eerste editie van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen, die in mei 1969 verscheen bij uitgeverij Elsevier, en waarvan 6.000 exemplaren werden gedrukt, raakte in de tweede helft van de jaren zeventig uitverkocht. Het werd als een duidelijk bewijs gezien dat de encyclopedie in een duidelijke behoefte aan overzichtelijke informatie over de Nederlandse Antillen bleek te voorzien.

De veranderingen die op sociaal, economisch, cultureel en politiek gebied plaatsvonden als gevolg van de ongeregeldeheden Curacao in 1969 waren zo ingrijpend van aard, dat men van het aanvankelijke idee om een supplement uit te geven afstapte en besloot tot een volledige, herziene druk.

Deze nieuwe uitgave zou tevens tegemoet kunnen komen aan de groeiende vraag naar systematische informatie op alle gebieden van wetenschap, cultuur en techniek over de Nederlandse Antillen, zowel op de Antillen als daarbuiten.

Ondanks het besef dat een beslissing tot de verzorging van een nieuwe editie veel werk met zich mee zou brengen, heeft het bestuur van de stichting Encyclopedie van de Nederlandse Antillen, destijds onder voorzit-

terschap van mevrouw M. Henriquez-Alavres Correa, na een onderzoek naar de financieringsmogelijkheden, de knoop toen snel door gehakt.

Financiering

Deze financiering kwam tot stand dankzij de steun van de Regering van de Nederlandse Antillen, de Sticusa het Prins Bernhardsfonds, de Stichting Comité voor zomerpostzegels, het Alex Curiel Fonds en Maduro & Curiel's Bank.

Deze tweede editie van de Encyclopedie werd uitgegeven en gedrukt door uitgeverij en drukkerij De Walburg Pers te Zutphen, onder leiding van de heer John Smal, hoofd van de uitgeverij, en verscheen in een oplage van 4.000 stuks. De

Walburg Pers concentreert zich op de uitgave van non-fiction werken, met name boeken over geschiedenis, architectuur en kunst. Bij de Walburg Pers verscheen tevens een groot aantal titels over de Nederlandse Antillen, waaronder het Woordenboek Papiamentu-Nederlands-Papiamentu, dat in juli van dit jaar herdrukt zal worden.

In 1982 werd door de Stichting Encyclopaedie van de Nederlandse Antillen, in nauwe samenwerking met de Sticusa, het initiatief genomen om te komen tot een tweede editie van de encyclopedie.

Als redakteur werd aangehouden de heer Jules de Palm, doctor in de Nederlandse taal en letterkunde. In Nederland was de heer de Palm lange tijd mentor van de Curacaose bursalen.

Dr. de Palm werd bij dit werk geassisteerd door een team van 150 medewerkers, samengesteld uit een aantal personen die reeds hun medewerking verleenden aan de eerste uitgave, en een groot aantal Antilliaanse deskundigen. Bij de samenstelling van deze druk heeft men meer nadruk gelegd op de Antillianisering, opdat het niet alleen een encyclopedie voor, maar vooral van de Nederlandse Antillen zou worden. In januari 1984 waren

er acht orders kopij gereed, die de basis zouden vormen voor de nieuwe uitgave. In november 1984 was het boekwerk gereed voor de drukker. De informatie in deze nieuwe uitgave is dus "up-to-date" tot en met november 1984. Het nieuwe kabinet Liberia-Peters en de aankondiging van de sluiting van de Lago konden nog net in de nieuwe encyclopedie opgenomen worden.

De heer de Palm werd bij deze gigantische job o.a. geadviseerd door de heer K.A. de With, uitgever van de Winkler Prins Encyclopediën bij Elsevier, de uitgeverij die de eerste druk van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen verzorgde, de Stichting voor Culturele Samenwerking de heer C.F.J. Schriks, directeur van de Walburg Pers en de heer John Smal, hoofd van de uitgeverij bij de Walburg Pers.

Vervolg z.o.z.

WILLEMSTAD - De stofomslag van de nieuwe encyclopedie wordt gesierd met een schitterende foto van een kibrachacha. De boom, die 1 à 2 duigen per jaar bloeit, komt op alle eilanden voor. De kleur geel is in de flora op de eilanden nadrukkelijk aanwezig.

De encyclopedie geeft een compleet beeld van de Nederlandse Antillen op het gebied van cultuur, economie /financiën, flora, fauna, geografie/geologie, geschiedenis, sociale voorzieningen, sociologie, onderwijs, godsdienst, staatkunde/politiek en buitenlandse betrekkingen.

Deze editie verscheen in een ander formaat dan de eerste uitgave, met een overzichtelijke eigentijdse opmaak en een groot aantal illustraties. In deze nieuwe druk is ook een aanzienlijk aantal kaarten en afbeeldingen, vooral van de flora en fauna, in kleur opgenomen.

De encyclopedie is uitgegeven in de Nederlandse taal, maar voor de trefwoorden (d.i. de benaming van de artikelen), is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de Papiamentse taal. De Nederlandse benamingen zijn wel opgenomen in de alfabetische volgorde, doch daarbij wordt dan verwezen naar het Papiamentse trefwoord.

Dr. De Palm spreekt overigens in zijn verantwoording, voorin de encyclopedie, de hoop uit dat er ooit nog eens een compleet tweetalige encyclopedie gerealiseerd zal worden.

Van de traditie die bij het uitgeven van encyclopedieën is gegroeid, is niet afgeweken: voor biografieën van personen uit het kulturele leven is eerder een plaats ingeruimd dan voor personen die in de gemeenschap in een ander verband in hoog aanzien staan. In artikelen van algemene aard worden deze laatsten wel vermeld op het terrein waar zij werkzaam zijn (geweest), tevens zijn hun namen opgenomen in het register. Foto's van personen zijn alleen gebruikt indien de betrokken persoon niet meer in leven is.

Na het doorbladeren van deze nieuwe encyclopedie en het nemen van een aantal steekproeven zijn wij van mening dat het een uitstekend naslagwerk is geworden. Het is zeer makkelijk toegankelijk (we zochten niet éénmaal tevergeefs) en het is ook vooral een zeer boeiend boekwerk. De uitvoering en opmaak zijn schitterend. De prachtige omslagfoto is gemaakt door fotograaf Bert van Goethem, die zeer verknocht is aan de Nederlandse Antillen en ook verantwoordelijk is voor een groot gedeelte van de overige foto's in de encyclopedie. De komplette omslag van de encyclopedie wordt in beslag genomen door een foto van een bloeiende Kibrahacha, deze boom staat maar 1 à 2 dagen per jaar in bloei en komt op alle zes de eilanden voor.

Konklusie. Inhoud, opmaak en uitvoering beantwoorden volledig aan alle hoge eisen die gesteld kunnen worden aan een volwaardige encyclopedie.

Een tijdopname die onvermijdelijke gebeurtenissen niet kan tegenhouden:

ENCLYCLOPEDIA VOORZIET IN INFORMATIEBEHOEFTE

WILLEMSTAD - Gistermiddag werd door de heer Carlos Dip aan Gouverneur René Römer, Minister van Onderwijs Frank Rozendaal, Gezaghebber Ronald Casseres en Gezaghebber Sleswijk van St. Eustatius (de Minister-President en de overige Gezaghebbers hadden bericht van verhindering gestuurd) als eersten een exemplaar overhandigd van de nieuwe encyclopedie van de Nederlandse Antillen.

De heer Carlos Dip is voorzitter van de Stichting Encyclopaedie van de Nederlandse Antillen. Hij stelde in zijn speech ondermeer dat het feit dat de encyclopedie toch in maart 1985 -gepland was eind 1984- het licht heeft kunnen zien in zeer belangrijke mate te danken is aan de rusteloze achtervolging van de medewerkers door de redakteur Dr. Jules de Palm en aan de professionele kwaliteiten van de uitgever. Dip meent dat deze tweede herziene druk in alle opzichten voorziet in de behoefte aan recente en systematische informatie op alle gebieden van wetenschap, cultuur en techniek over de Nederlandse Antillen. "Zij is -waarschijnlijk meer nog dan haar voorganger- een encyclopedie van de Nederlandse Antillen, die mede moet dienen om het besef van en het inzicht in de eigensoortige karakteristieken van land en volk te verdiepen en te verscherpen. Zij besteedt -eveneens terecht- grote aandacht

aan de Antilliaanse cultuur en aan personen uit het kulturele leven, van wie immers meer dan anderen een inspirerende en dragende invloed uitgaat".

In zijn dankwoord noemde de heer Dip twee personen met name, n.l. de heer John Smal van de Walburg Pers "van wie gezegd wordt dat hij bij de totstandkoming van de encyclopedie van A tot Z, in zijn geval van de Antillen tot Zutphen, betrokken is geweest door zijn professionele aanpak en gedrevenheid", en redakteur Jules de Palm "die vanaf 1982 met overgave en vooral met een grote dosis Antilliaanse humor de encyclopedie heeft gediend. Men zal zich haasten een werk aan te schaffen dat op zo een typisch "Antilliaans menselijke" wijze het licht heeft mogen zien".

De heer John Smal, hoofd van de uitgeverij bij de Walburg Pers en verantwoordelijke voor de vormgeving en technische uitvoering van de encyclopedie, stelde in zijn toespraak ondermeer in een uitzonderlijke positie te verkeren. "Er wordt vaak terecht- opgemerkt dat de doorsnee Antilliaan meer van Nederland weet dat de doorsnee Nederlander van de Antillen. Ik ben een Makamba, die lang voor hij voor het eerst voet aan wal zette van Uw prachtige eiland, stoeide met trefwoorden als Punda, Otobanda, Rincon etc. Dankzij de prachtige tekeningen van Elis Juliana, de kleurendia's van Bert van Goethem en de topografische kaarten van Elsevier heb ik een beeld gekregen van de Antillen, waardoor ik na aankomst hier de indruk kreeg tussen trefwoorden, bijschriften en foto's verzeild was geraakt. Een encyclopedie is als een tijdopname: het fototoestel heeft lange tijd opengestaan en de

uitgever hoopt dat het beeld nog enige tijd geldig blijft, hoewel encyclopedieën onvermijdelijke gebeurtenissen niet tegen kunnen houden. Aan het trefwoord "Ministeries" kon nog net het kabinet Liberia-Peters worden toegevoegd.

Moeilijker was al het trefwoord "Lago Oil aan Transport Company". Het zou onvergelijkelijk zijn in 1985 op de markt te komen met een encyclopedie waarin niet was opgenomen de intentie van de directie om per 31 maart 1985 de pijp aan Maarten te geven".

Verder stelde Smal dat deze editie de dimensie van zelfbewustzijn toevoegt aan de hoop, uitgesproken door Mr. N. (Cola) Debrat bij de uitgave van de eerste editie, dat de encyclopedie in belangrijke mate zal bijdragen tot de vermeerdering van kennis en inzicht en daardoor ook tot het welzijn en de welvaart in de Nederlandse Antillen.

Historisch dokument

In een 'ten geleide' stelt Gouverneur Professor Römer: Deze encyclopedie draagt het karakter van een historisch document dat de stand van zaken op sociaal, economisch en kultureel gebied weergeeft aan de vooravond van zeer ingrijpende politieke veranderingen, niet alleen in de Nederlandse Antillen, maar ook in de verhouding met de landen van het Caribisch gebied, Amerika en Europa. Deze uitgave zal daardoor een van de uitgangspunten kunnen vormen voor de komende generatie voor de beoordeling van de ontwikkelingen die in de jaren zeventig en tachtig hebben plaatsgevonden.

AMIGOE
DONDERDAG 14 MAART 1985

KRALENDIJK — In het kader van de Bonaireaanse schoonmaakactie werd aan de muziekpedagoog Rudy Bedacht verzocht een lied te componeren Houdt Bonaire schoon! Bedacht aanvaardde deze uitdaging en maakte zelfs een opname van het door hem gecomponeerde lied, dat hij deze week de gedeputeerde van Onderwijs aanbood. De woorden bij het liedje zijn geschreven door Papy Cicilia. Het door Rudy Bedacht opgenomen plaatje zal regelmatig te horen zijn op Voz di Bonaire. Bij de foto links gedeputeerde Crestian en rechts muzikleraar Rudy Bedacht.

Statenlid Croes: intimidatie

Minister Lacle waarschuwt radiostations: al het gesproken woord op de band

ORANJESTAD — De minister van Verkeer en Vervoer ing. Roland Lacle heeft brieven doen uitgaan aan de directies van de radiostations waarin hij er nog eens op wijst dat de stations de verplichting hebben het "gesproken woord" op tape vast te leggen. In een gesprek met de Amigoe bevestigde minister Lacle gisteravond een en ander.

Hij wees erop dat in verband met de rechtstreekse uitzendingen door de mobiele eenheid van

Voz di Aruba hij op Curaçao werd gebeld dat tijdens deze uitzendingen bepaalde uitspraken werden gedaan, die in strijd zouden zijn geweest met de vergunning die dit radiostation heeft om een mobiele eenheid te gebruiken. Hij verzocht de Radiocontrole-dienst een onderzoek in te stellen of hier sprake was van een overtreding of niet, terwijl de bewindsman ook op juridisch gebied inlichtingen inwon. Hij kwam tot de conclusie dat het "net op het randje" was geweest.

In verband hiermede kreeg de directeur van Voz di Aruba een brief waarin gesteld werd dat in strijd met voorwaarden van de vergunning werd gehandeld. Ook bij Radio Carina werd een onderzoek ingesteld, omdat in de ochtend-programma's niet juist gehandeld zou zijn. De minister liet de tape opvragen waaruit bleek dat er niets bijzonders aan de hand was geweest. Desondanks besloot Radio Carina uit protest twaalf uur uit de lucht te gaan.

Teneinde moeilijkheden te voorkomen heeft de bewindsman de radiostations-directie er nog eens aan herinnerd dat het gesproken woord op tape moet worden vastgelegd. In dit verband wees minister Lacle erop dat hij als minister voorzichtig moet zijn, daarom wordt de directie nog eens aan die vergunning-voorwaarde herinnerd. Als straks iemand een klacht indient en blijkt dat het

gesproken woord niet op band is vastgelegd, aldus minister ing. Roland Lacle in een gesprek met de Amigoe, dan wordt gesteld dat de Radiocontrole-dienst niet deugt. De klachten tegen Voz di Aruba zouden onder meer zijn oorzaak vinden in het feit dat bepaalde personen tijdens de rechtstreekse uitzendingen in de gelegenheid werden gesteld zonder meer uitlatingen via de radio te doen waarbij derden beschuldigd werden.

Het AVP-Statenlid mr. Mito Croes heeft aan de directie van Voz di Aruba een telegram gezonden dat hij nota heeft genomen dat het radiostation geïntimideerd wordt. Hij wees op de uitstekende nieuwsvoorziening van Voz di Aruba, die hard nodig was zodat iedereen weet wat er gaande is. Het Statenlid hoopt dat Voz di Aruba met deze belangrijke taak zal blijven doorgaan. Tot slot van zijn telegram deelt mr. Mito Croes mee dat reeds verleden jaar de AVP bij de Staten een voorstel heeft ingediend om een einde te maken aan de preventieve censuur bij de radio.

Ook de stakende vakbonden zullen protest aantekenen tegen het feit dat bepaalde spots van hen "gecensureerd" werden.

De Amigoe tekent hierbij aan dat het na jarenlang praten toch eindelijk wel eens tijd wordt dat het verschil tussen schrijvende en elektronische pers zonder uitsel wordt opgeheven.

AMIGOE

ZATERDAG 16 MAART 1985

Rector Magnificus: Eerstkomende 10 á 20 jaar geen Papiamentu op de UNA

WILLEMSTAD — De eerstkomende tien à twintig jaar zal op de Universiteit van de Nederlandse Antillen Papiamentu nog niet als officiële voertaal worden ingevoerd. Dit is voornamelijk te wijten aan het feit dat de gebruikte literatuur op de UNA in andere talen verschijnt.

Zo verklaarde de rector magnificus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen, mr. drs

Alex Reinders desgevraagd in reactie op de onlangs gehouden lezing van Frank Martinus Arion die sprak over "Universiteit en Papiamentu".

Martinus Arion pleitte in zijn lezing voor invoering van het Papiamentu op de UNA: "Wat de universiteit betreft, onze Universitat Nashonal di Antiyas, zal zich dus zelf moeten beraden of ze vooraan komt en het Papiamentu een creatief handje

geeft of dat ze rustigjes en consumptiefjes blijft toekijken", aldus Martinus Arion. Hij stelde ook dat Papiamentu en de papiamentse cultuur de ziel is van onze samenleving en dus van de universiteit. Zolang dit niet volledig is erkend is onze universiteit alleen maar in naam nationaal en antilliaans."

De rector magnificus stelde in reactie op deze uitlatingen van de directeur van het Talenbu-

reau dat deze "niet was uitgenodigd met de uitdrukkelijke bedoeling om het Papiamentu op korte termijn op de UNA in te voeren". Hetgeen de UNA met deze lezing, en de vele andere lezingen die er georganiseerd worden, beoogt is een gevarieerde discussie op te roepen, zo voegde Alex Reinders er aan toe. Het grootste probleem voor de invoering van het Papiamentu is, zo verklaarde de rector magnificus, dat de gebruikte literatuur niet in die taal bestaat: "het zou een beetje vreemd zijn als de docenten het Papiamentu als voertaal gebruiken en daarbij verwijzen naar anderstalige literatuur." Voor zijn faculteit sprekende (de Juridische faculteit-red) voegde

Vervolg 2.0.2.

Ongetwijfeld "the right man
in the right place":

ANTON VAN HESTEREN VERTEGENWOORDIGER BONAIRE IN NEDERLAND

WILLEMSTAD - Vanochtend vroeg had de Beurs een interview met de heer A.J. van Hesteren, alvorens hij om 7 uur naar Bonaire vertrok om de overeenkomst met het Eilandgebied Bonaire te tekenen. De heer van Hesteren heeft vandaag (om 11 uur 's ochtends) een overeenkomst met het eilandgebied getekend, dat hij als vertegenwoordiger van Bonaire in Nederland zal optreden. Bonaire hoopt hiermede zijn belangen in Nederland en Europa beter te kunnen waarborgen, want het eilandbestuur was tot nu toe, volgens eigen zeggen, niet geheel te spreken over de behandeling van de Bonairiaanse belangen door het Antillenhuis in Den Haag. Ook de Beurs denkt dat de benoeming van een vertegenwoordiger en met name de heer van Hesteren in Nederland een zeer grote stap voorwaarts is voor het eilandgebied Bonaire. De resultaten zullen ongetwijfeld niet uitblijven.

Funktie

De functie die de heer van Hesteren zal gaan bekleden kan kort als volgt samengevat worden:

1. Het bevorderen van de toeristen-promotie in Nederland en Europa van Bonaire,
2. Het bevorderen van de economische belangen van het eilandgebied Bonaire,
3. Het in het algemeen van alles doen om de verdere ontwikkeling van het eilandgebied Bonaire te bevorderen, waarbij gedacht wordt aan het onderhouden van betere en nauwere contacten met de Nederlandse overheid, het bedrijfsleven en mogelijke aspirant investeerders.

Antillenhuis

Het ligt in de bedoeling de opzet van deze nieuwe positie zeer eenvoudig te houden. Er wordt niet gedacht aan het oprichten van een Bonairehuis in navolging van Aruba. De heer van Hesteren zal de belangen behartigen vanuit zijn eigen woonhuis in Wassenaar (Bontiuslaan 5 Rijksdorp) Nederland. Het zal verder zo zijn dat er nauwe contacten onderhouden zullen worden met het Antillenhuis in Den Haag.

Deze nieuwe functie moet zeker niet gezien worden als een concurrentie met hetgeen het Antillenhuis nu doet, maar deze functie moet als een aanvulling van de nu bestaande situatie beschouwd worden.

De belangen van het kleine Bonaire zullen in de toekomst nog beter behartigd worden dan voorheen het geval was.

Kontakten

Dat men bij deze zaak duidelijk niet over een nacht ijs gegaan is, blijkt wel uit het feit dat de eerste kontakten al in juli 1984 gedurende het afscheid als vertegenwoordiger van Nederland van de heer van Hesteren gelegd zijn.

Gedurende de laatste reis van zowel de Algemene adviseurs Jopie Abrahamsz alsmede de Gedeputeerde Monchin Soleano naar Europa werden de afrondende besprekingen gevoerd, die nu geleid hebben

leiding van uitgezonden arbeidskrachten, belast met ontwikkelingssamenwerking en personeels bemiddeling en tevens Voorzitter van de Studiecommissie (begeleiding Antilliaanse studenten), waarnemend directeur van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister in Nederland, en plaats-vervangend Gevolmachtigde Minister voor de Nederlandse Antillen in Nederland, 3 jaar vertegenwoordiger van Nederland voor Ontwikkelingshulp aan de Nederlandse Antillen in de Antillen, welk kontrakt in september 1984 afliep.

Uit het voorgaande blijkt wel dat de gekozen kandidaat niet alleen zeer goed bekend is met de Antilliaanse en met name Bonairiaanse situatie, maar dat hij ook de andere zijde door een door kent. Hij zal hierdoor uitstekend kunnen treden in deze nieuwe functie.

Hoe en Wat

Het eilandgebied zal er zorg voor dragen dat alle benodigde informatie snel naar Nederland doorgestuurd zal worden, terwijl het toeristen-bureau haar gegevens alsmede folders etc. die beschikbaar zijn via de bemiddeling van de heer van Hesteren aan de diverse reishureau's en reisagenten in Nederland zal kunnen doen toekomen.

Het bevorderen van o.a. het toerisme op Bonaire vanuit Europa is nu zeker geen eenvoudige zaak, zeker gezien de zeer dure Antilliaanse gulden maar omdat het eiland zeer veel extra's te bieden heeft, moet dit ongetwijfeld toch kunnen lukken; gedacht wordt hierbij aan het natuurschoon, de vriendelijkheid van de bevolking, de zon, de uitstekende service, het natuurpark Washington en niet te vergeten het onderwaterleven, dat zowel voor snorkelen als duiken een waar paradijs is. Bonaire heeft in de afgelopen jaren zeer veel aan de infrastructuur voor het toerisme gedaan en het is nu te hopen dat men via een goede promotie de vruchten van het een en ander zal gaan plukken.

Ook verschaft het eilandgebied Bonaire uitstekende faciliteiten voor kleine industrieën die op het eiland met behulp van de beschikbare arbeidskrachten kunnen worden aangetrokken.

De bal is nu echt aan het rollen gebracht en door de benoeming van de vertegenwoordiger in Nederland voor Bonaire zal het een en ander in de nabije toekomst een grotere kans van slagen hebben.

De Beurs wenst de heer van Hesteren zeer veel succes toe in zijn nieuwe functie.

ANTON VAN HESTEREN

tot het tekenen van de overeenkomst.

Keuze

Dat de keuze op betrokkene is gevallen is niet zo vreemd als men kijkt naar de functies die de heer van Hesteren in het verleden vervuld heeft. Een zeer kort overzicht van de loopbaan van de heer van Hesteren ziet er als volgt uit:

- 6 jaar Gezaghebber van het eilandgebied Bonaire (periode 57-62);
- Enige jaren waarnemend Gezaghebber van Curacao,
- Enige jaren waarnemend directeur van financiën (Land)
- 14 jaar op het Antillenhuis in Nederland belast met de bege-

Vervolg
20 jaar geen Papiamentu

Alex Reinders daar nog aan toe dat ook de rest van het juridische bedrijf, zoals rechtspraak en wetten, nog in het Nederlands gehandhaafd worden, hetgeen ook moeilijkheden zou opleveren bij de invoering van Papiamentu. Daarbij is het tevens zo dat er voor veel vaktermen geen Papiaments synoniem bestaat. De Juridische faculteit is echter wel bezig met de opzet van een Papiaments-talige vocabulair van ju-

ridische termen, aldus de rector magnificus. Hij stelde tot slot van mening te zijn dat het Papiamentu niet allereerst op het hoogste onderwijs-niveau moet worden ingevoerd, maar dat men op het laagste niveau, te weten de basis-scholen, moet beginnen en het dan langzaam maar zeker kan doorvoeren naar de Universiteit.